

M.A. Semester-3 Examination
504 EA Gujarati
(ઢાયોસ્પોરિક સાહિત્ય)

Time : 2-30 Hours]**March-2024****[Max. Marks : 70**

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ઢાયસ્પોરા અને ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
 અથવા
- ૧ ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યના લક્ષણો વિશે વિગતે લખો. ૧૪
- ૨ ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ આલેખો. ૧૪
 અથવા
- ૨ નોંધ લખો : (૧) ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક નવલકથા ૧૪
 (૨) ગુજરાતી ઢાયસ્પોરિક કવિતા
- ૩ બળવંત નાયકની “..... ને ધરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
 અથવા
- ૩ નોંધ લખો : (૧) “..... ને ધરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” માં લોકકથાનો સંદર્ભ ૧૪
 (૨) “..... ને ધરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” માં વિસ્થાપનની વેદના
- ૪ “ઉછાળા ખાય છે પાણી”ને આધારે દીપક બારડોલીકરની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
 અથવા
- ૪ વિગતે નોંધ લખો : (૧) દીપક બારડોલીકરની આત્મકથામાં ઢાયોસ્પોરિક વલણો. ૧૪
 (૨) “ઉછાળા ખાય છે પાણી”માં ઈતિહાસનો સંદર્ભ
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર આપો. : ૧૪
- (૧) “ઢાયસ્પોરિક” સાહિત્ય ગુજરાતી સાહિત્યના કયા સમયગાળાની સંજ્ઞા છે.
 (અ) અનુગાંધી યુગ (બ) ગાંધીયુગ (ક) અનુ આધુનિક યુગ (ડ) આધુનિક યુગ
- (૨) “ઢાયસ્પોરા” શબ્દની ઉત્પત્તિ કઈ ભાષાના શબ્દમાંથી થઈ છે?
 (અ) ગ્રીક (બ) અંગ્રેજી (ક) મરાઠી (ડ) જાપાનીઝ
- (૩) ગુજરાતી ભાષામાં ઢાયસ્પોરા માટે નીચેનામાંથી કયો શબ્દ પ્રયોજવામાં આવતો નથી?
 (અ) નવવસાહતી (બ) વિસ્થાપિત પ્રજા (ક) બિનનિવાસી (ડ) વિચરતિ જાતિ
- (૪) “ધબકારનો વારસ” કાવ્ય સંગ્રહ કોની પાસેથી પ્રાપ્ય બને છે.
 (અ) ભરત ત્રિવેદી (બ) આનંદરાવ (ક) અશરફ ડબાવાલા (ડ) મધુરાય
- (૫) “એક સ્વપ્નનો રંગ” વાર્તા સંગ્રહ કોનો છે?
 (અ) ડાહ્યાભાઈ પટેલ (બ) પ્રિતી સેનગુપ્તા (ક) પ્રિતમ લખલાણી (ડ) જગદીશ દવે
- (૬) “ગુજરાતી ઢાયસ્પોરા સાહિત્ય : સમીક્ષા અને સર્વેક્ષણ” નામે વિવેચન ગ્રંથ કોની પાસેથી પ્રાપ્ત થાય છે.
 (અ) જગદીશ દવે (બ) બળવંત જાની (ક) શિરીન મહેતા (ડ) મકરંદ દવે
- (૭) “..... ને ધરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” કેટલા પ્રકરણમાં વિભાજિત નવલકથા છે.
 (અ) ૩૪ (બ) ૨૫ (ક) ૨૭ (ડ) ૨૬
- (૮) મનસુખ અને અસ્મિતા કયો દેશ છોડીને ઈંગ્લેંડ જાય છે.
 (અ) ઈટાલી (બ) ગ્રીક (ક) યુગાન્ડા (ડ) કેનેડા
- (૯) “..... ને ધરતીને ખોળે નરક વેરાયુ” નવલકથાનું કેન્દ્રસ્થ પાત્ર જણાવો.
 (અ) ધનીલાલ (બ) કાનોજી (ક) કાશીબા (ડ) અસ્મિતા
- (૧૦) દીપક બારડોલીકર કેટલા ભાગમાં આત્મકથા આપે છે.
 (અ) બે (બ) ચાર (ક) ત્રણ (ડ) એક
- (૧૧) “ઉછાળા ખાય છે પાણી”માં ગાંધીજીના કયા સત્યાગ્રહનો સંદર્ભ છે.
 (અ) દાંડીકૂચ (બ) બારડોલી સત્યાગ્રહ (ક) ખેડા સત્યાગ્રહ (ડ) ચંપારણ સત્યાગ્રહ
- (૧૨) “ઉછાળા ખાય છે પાણી” આત્મકથાને કોણે ‘આત્મગાથા’ કે ‘આત્મવ્યથા’ તરીકે ઓળખાવી છે.
 (અ) બળવંત જાની (બ) ચંદ્રકાંત બક્ષી (ક) વિપુલ કલ્યાણી (ડ) ડાહ્યાભાઈ મિસ્રી.

2603N1714-2

Candidate's Seat No : _____

M.A. Semester-3 Examination
504 EB Gujarati
(સાહિત્ય અને સિનેમા)

Time : 2-30 Hours]

March-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના સમજાવી, તેના સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની સંજ્ઞા સમજાવી, તેના પ્રયોજન અને નિર્માણ પ્રક્રિયાના ઘટકો વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪
૨ સાહિત્ય અને સિનેમાના અનુબંધની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
૨ સાહિત્ય પર આધારિત ફિલ્મના પ્રશ્નો તેમજ તેના મહત્વના પારિભાષિક શબ્દોની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
૩ ભારતીય સાહિત્ય પર આધારિત સિનેમાના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
૩ ગુજરાતી સાહિત્ય પર આધારિત સિનેમા વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪
૪ વસ્તુ સંકલનની દૃષ્ટિએ ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
૪ કેતન મહેતા કૃત ‘મિર્ય મસાલા’ ફિલ્મ કૃતિની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : ૧૪
(૧) ફિલ્મ નિર્માણનું કામ કેટલા સ્તરે ચાલે છે, તેના તબક્કાઓ જણાવો.
(અ) પાંચ (બ) ચાર (ક) ત્રણ (ડ) બે
(૨) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ અમૃત ગંગરની છે?
(અ) રૂપાંતર (બ) ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા (ક) સાહિત્ય ઓર સિનેમા (ડ) જગતની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મો
(૩) ‘સાહિત્ય ઓર સિનેમા’ કૃતિના કર્તાનું નામ જણાવો.
(અ) અમૃત ગંગર (બ) અભિજિત વ્યાસ (ક) ભરત મહેતા (ડ) સી. ભાસ્કર રાવ
(૪) ‘ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા’ ગ્રંથના લેખકનું નામ આપો.
(૫) ગોવર્ધન રામ ત્રિપાઠીની નવલકથા ‘સરસ્વતીચંદ્ર’ સાહિત્ય કૃતિ ઉપરથી કયા દિગ્દર્શકે ‘સરસ્વતીચંદ્ર’ ફિલ્મનું નિર્માણ કર્યું.
(અ) અભિજિત વ્યાસ (બ) ગોવિંદ સરૈયા (ક) અમૃત ગંગર (ડ) કેતન મહેતા
(૬) કોની સાહિત્ય કૃતિ પરથી દિગ્દર્શક કાંતિ રાઠોડે ‘કંકુ’ નામની ફિલ્મ બનાવી છે?
(અ) પન્નાલાલ પટેલ (બ) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (ક) વિનોદીની નીલકંઠ (ડ) કાંતિ મડિયા
(૭) ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિના સર્જકનું નામ આપો.
(૮) ગેમી કઈ વાર્તાના નાયિકા છે?
(અ) ઉછીનાં અજવાળાં (બ) અભુ મકરાણી (ક) કાશીભાભુ (ડ) ત્રીજો જીવ
(૯) ‘અભુ મકરાણી’ કૃતિ ઉપરથી દિગ્દર્શક કેતન મહેતાએ કઈ ફિલ્મનું નિર્માણ કર્યું?
(અ) માનવીની ભવાઈ (બ) કંકુ (ક) મિર્ય મસાલા (ડ) કાશીનો દીકરો
(૧૦) ફિલ્મ આસ્વાદ શ્રેણી ‘મિર્ય મસાલા’ કૃતિના સંપાદકનું નામ આપો.
(અ) અભિજિત વ્યાસ (બ) અમૃત ગંગર (ક) ચુનીલાલ મડિયા (ડ) ભરત મહેતા
(૧૧) દરવાજો ઉઘાડીને પોતાના જીવતાં, દાડિયા મહિલાઓની ઈજ્જતને થાણદારને હવાલે નહીં કરવા કોણે દૃઢ નિર્ણય કર્યો હતો?
(અ) અભુ મકરાણી (બ) સુબેદાર (ક) મુખી (ડ) સોનબાઈ
(૧૨) ખેતરમાં લાલ મરચાંના ઢગલા પાછળ કોણ સંતાઈ જાય છે?
(અ) કંકુ (બ) સોનબાઈ (ક) કાશી (ડ) અભુ મકરાણી

2603N1714-3

Candidate's Seat No : _____

M.A. Semester-3 Examination**504 EC Gujarati****(વૈશ્વિકીકરણ અને સાહિત્ય)****Time : 2-30 Hours]****March-2024****[Max. Marks : 70**

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ વૈશ્વિકીકરણની વિભાવના સમજાવી, તેના ઉદ્ભાવક પરિબલો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ વૈશ્વિકીકરણની સંજ્ઞા સમજાવી, તેના લક્ષણો અને લાભાલાભ વિશે નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪
- ૨ '૨૦૨૦ લગી' અને 'કેટ્વોક' વાર્તાની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ વૈશ્વિકીકરણના સંદર્ભને ધ્યાનમાં રાખી 'બારણું' અને 'તર્પણ' વાર્તાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૩ વૈશ્વિકીકરણના લક્ષણોને કેન્દ્ર સ્થાને રાખી 'પાટા' અને 'પોલિટેકનીક' વાર્તાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ 'વી. વી. બ્રાંડ ડબલ ટેસ્ટેડ (વિકટરી) ૨૮૦ એમ.એલ.' અને 'ટુરીસ્ટ' વાર્તાનો આસ્વાદ કરાવો ૧૪
- ૪ વૈશ્વિકીકરણના લક્ષણોને ધ્યાનમાં રાખી, 'ગ્લોબલ ગર્વ કે દેવતા' નવલકથાની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ 'ગ્લોબલ ગર્વ કે દેવતા' નવલકથાને આધારે નવલકથાકારની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : ૧૪
- (૧) 'ગ્લોબલાઈઝેશન'નો ગુજરાતી પર્યાય શબ્દ આપો.
- (૨) ચન્દ્ર અને સ્મિતા કઈ વાર્તાના પાત્રો છે.
(અ) બારણું (બ) ઘોડાર (ક) કેટ્વોક (ડ) ૨૦૨૦ લગી
- (૩) 'કેટ્વોક' વાર્તાના કર્તાનું નામ આપો.
(અ) હરીશ નાગ્રેયા (બ) સુમન શાહ (ક) રવિન્દ્ર પારેખ (ડ) મોહન પરમાર
- (૪) આપેલા વિકલ્પમાંથી હિમાંશી શેલતની વાર્તાનું નામ આપો.
(અ) તર્પણ (બ) બારણું (ક) ઘોડાર (ડ) ૨૦૨૦ લગી
- (૫) બાપાની ઓળખાણો નોકરી મેં ના'તી મેળવી દીકરા! આ વિધાન કોણ બોલે છે.
(અ) ભરત (બ) રવિન્દ્ર પારેખ (ક) દશરથરાય (ડ) ધનસુખ
- (૬) 'વી.વી. બ્રાંડ ડબલ ટેસ્ટેડ (વિકટરી) ૨૮૦ એમ.એલ.' વાર્તાના કર્તાનું નામ આપો.
(અ) નવનીત જાની (બ) મહેન્દ્રસિંહ પરમાર (ક) કાનજી પટેલ (ડ) ઉત્તમ ગડા
- (૭) નીચેના પૈકી મહેન્દ્રસિંહ પરમારની વાર્તાનું નામ જણાવો.
(અ) પાટા (બ) ટુરીસ્ટ (ક) પોલિટેકનીક (ડ) સંગીત શિક્ષક
- (૮) ગમજી અને સખીદાસ કઈ વાર્તાના પાત્રો છે.
(અ) ટુરીસ્ટ (બ) પોલિટેકનીક (ક) સંગીત શિક્ષક (ડ) પાટા
- (૯) 'સંગીત શિક્ષક' વાર્તાના લેખકનું નામ આપો.
(અ) સુમન શાહ (બ) બિપીન પટેલ (ક) કાનજી પટેલ (ડ) નવનીત જાની
- (૧૦) 'ગ્લોબલ ગર્વ કે દેવતા' નવલકથાના સર્જકનું નામ આપો.
- (૧૧) રુમઝુમના પિતાનો વ્યવસાય જણાવો.
(અ) શિક્ષક (બ) ખેડૂત (ક) વેપારી (ડ) અધિકારી
- (૧૨) 'ગ્લોબલ ગર્વ કે દેવતા' નવલકથાના કેન્દ્રમાં કઈ જનજાતિની કથાનું નિરૂપણ કરવામાં આવ્યું છે.